

Santa Margalida NUMERO 27

REVISTA BIMESTRAL

DESEMBRE 1994 - PREU 200 PTS.

**PRENSA
CORONA**

BAL.-082

**CUBA
OFERTA
ESTRELLA**

ESCAPATE DEL FRIO

CUBA - STO. DOMINGO - THAILANDIA

CANCUN - BRASIL - PANAMA

CARTAGENA DE INDIAS - ISLA MARGARITA

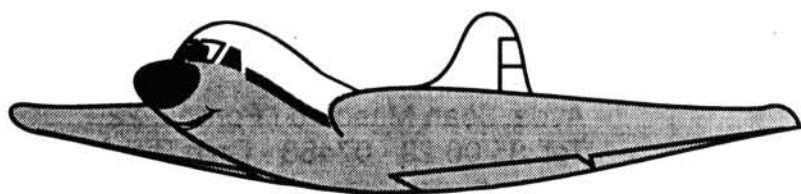
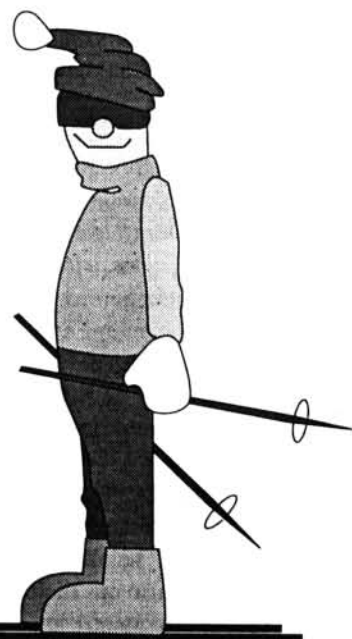
SUPEROFERTAS

CONSULTAR PRECIOS Y FECHAS DE SALIDA

ESCAPATE AL FRIO

**SIERRA NEVADA
ANDORRA
CANDANCHU
BAQUEIRA - ETC.**

**CURSILLO
DE
ESQUI**

**OFERTAS
EN VIAJES
DE BODA**

PRECIOS ESPECIALES

LONDRES - PRAGA

ALEMANIA - MADRID

BARCELONA - NUEVA YORK

Paseo Colón, 112 - B - Tels. 85 00 26 - 85 00 65 - Fax: 85 10 69
07458 - CA'N PICAFORT - (MALLORCA)

Revista Santa Margalida

número

27

Desembre 1994
(Bimensual)

Obra Cultural Balear
de Sta. Margalida

Direcció:

Rafel Bordoy

Redacció:

Antoni Mas

Antoni Ferrer

Joan Malondra

Guillem Crespí

Maria Fornés

Mateu Amorós

Guillem Satandreu

Col·laboren:

Mn. Antoni Rubí

Joan Cladera

Mateu Ferrer

Mateu Martí

Fotografia:

Rafel Bordoy

Disseny i

fotocomposició:

Miquel Bordoy

Imprimeix:

Gràfiques SIBA, S.L.

Tel. 52 32 44

Santa Margalida

Dipòsit Legal: 495 - 1989

Adreça:

C/ Xaloc, 2

Santa Margalida

Editorial

Fetes de Nadal

Ens trobam de ple a les festes de Nadal, hom ha assenyalat aquestes festes com les més entranyables, alegres i amara des de pau, de totes les que componen el calendari. Alegria, Pau, Felicitat i Amor, així, amb majúscules, és el que desitjariem per a la nostra Vila, no sols en aquests dies sinó per a tot sol'any. Però ens temem que això sigui massa demanar per a un poble a on la política i els polítics ens estamenegen de tal manera que quasi no ens donen un punt de repòs.

Estam a les portes, quasi, d'unes eleccions municipals i autonòmiques i quan pensàvem que els polítics estarien vetllant les armes i dissenyant les estratègies, enfilant les eleccions properes i donant una espècie de treva que aniria molt bé per aquestes dates, vet aquí que una sèrie de temes com la concessió de les obres de l'Institut a una determinada empresa, la ubicació del Centre Sanitari de Can Picafort, la futura església nova de Can Picafort i alguns altres temes, han botat a l'actualitat i ja la tornam tenir armada.

Amb tots aquests

ingredients i alguns assumptes menors, el PSOE de Santa Margalida ha elaborat un fullet, molt correcte de presentació i molt dens de contingut, que, amb raó o sense raó, segur que aixecarà molta pols i posaran més foc a la caldera. Esperem que els socialistes margalidans no es dicideixin a fer la competència a la nostra revista, més aviat creiem que és una flor electoral que es marcirà quan arribi el seu temps.

I ja que parlam d'eleccions, a la Vila, com ja és un vell costum, ningú no vol donar la primera passa endavant i quan la majoria de pobles ja tenen els seus candidats preparats per quan es doni l'atsús, aquí encara estam en les confabulacions, els secretismes, les mitges paraules, els sopars d'amagat, les reunions quasi clandestines i la boca closa; com si fos una cosa de l'altre món el fet d'anar amb la claretat per endavant exposant uns programes, els qui en tinguin, a fi que els ciutadans puguin tenir coneixement de causa i obrar en conseqüència a l'hora de votar. Però sembla que el que ens va més bé és aclarir poc i sopar molt, i quan tenim la gent embullada i plena de

panxa llavors vénen els discursos engrescadors i demagògics, els candidats sorpresa, els pactes de darrera hora, i la petició del vot casa per casa i persona per persona, a fi de conquistar un tros de poder, en que sigui petit, i aconseguir, si hi ha sort, una batlia fragmentada, i si no n'hi ha una oposició de per vida, o una delegació a Can Picafort.

Això és el que hem tengut fins ara i el que sembla que tindrè, si Déu no hi posa remei. Els problemes, els deutes, un ajuntament que a penes camina i un poble dividit i a voltes enfrontat, són assumptes que no preocupen massa.

El cas és que damunt les Festes de Nadal no volíem esser pessimistes i esperàvem poder repartir, des d'aquestes pàgines, una mica d'esperança per a la nostra Vila. Ja que sembla que ho ho hem pogut fer almanco volem desitjar a tots unes Bones Festes de Nadal i Cap d'Any i que el nin Jesús, o els Reis, o Sant Antoni, o Sant Sebastià, o la Mare de Déu Candalera mirin de fer un petit miracle a Santa Margalida.

A la Vila passen coses...

Es Xerafi

•La nostra vila té ressó

En el "Diario de Mallorca" hi ha una secció en la qual demanen a personatges públics quins llibres llegeixen actualment, i hem vist amb satisfacció que quan fan la pregunta a Antoni Mir, president de l'Obra Cultural Balear, diu que està llegint "Cartes d'un mestre a un amic". Com sabeu, aquest llibre, escrit per Joan Francesc March, tracta de les cartes que li va dirigir el mestre Joan Mascaró i Fornés, i en el qual la nostra Vila hi és ben present.

•Un poeta a Santa Margalida

A la nostra revista nº 25 publicàvem una entrevista a Ricardo Pochtar, un ciutadà argentí que s'ha fet margalidà, per causa de viure devers so N'Alegre. En Ricardo, doctor en Filosofia, ens va parlar de la seva vida i de la seva feina com a traductor, res no ens va dir de la seva condició de poeta, que sembla guardar molt gelosament. Ara, gràcies al "Diario de Mallorca", ens hem enterat que ha publicat un llibre de poesia, "Lugar diseminado", que esperam conèixer d'aprop i no sols per referències. Per la qual cosa volem que no li manqui la nostra enhorabona.

•Ajuntament

Repasant els plens que han tengut lloc en el nostre ajuntament ens trobam amb una sèrie d'acords que poden ésser d'interès:

En le ple del dia 27 d'octubre s'acorda per unanimitat adjudicar les obres del cementeri a l'empresa Pastor, S.A. per la quantitat de 39.900.000 milions de pessetes, en

contraposició a l'oferta de TAFESA de 46.000.000 milions de pessetes.

En el tercer punt de l'Ordre del dia, "sobre adjudicació definitiva del concurs per a la contractació de les obres del Centre d'Ensenyament Secundari" es deixa el punt sobre la mesa, en contra de l'opinió dels grups UM i PSOE.

Es declaren festes locals el dia de Santa Margalida i el dilluns de la Beata.

S'acorda l'aprovació del projecte del Centre Sanitari de Can Picafort. Aquest punt ha desfermat una llarga polèmica sobre la seva ubicació, ja que alguns regidors eren partidaris d'ubicar-lo en el sector V i altres a la part de Son Bauló, que a la fi sembla que és el criteri que s'ha imposat. En els fulls informatius que aquests dies passats ha repartit el PSOE margalidà els membres d'aquest grup donen les seves raons per les quals ells han recolzat l'ubicació actual i definitiva.

El grup del PSOE presenta dues mocions d'urgència: a) iniciar les gestions davant els organismes competents per tal que el nostre municipi pugui comptar amb els serveis d'un P.A.C. b) Aprovar pel plenari, sense cap tipus de reserves, l'inici de les gestions necessàries per tal d'acometre les tasques de restauració de l'Església del nucli Urbà. Ambdós punts foren aprovats per unanimitat.

•Adjudicació obres Institut

El dia 28 d'octubre es convoca un ple extraordinari per debatre un sol punt: "Prendre acord si procedeix, sobre l'adjudicació definitiva del concurs per a la contractació de les obres del Centre d'Ensenyament Secundari"

Aquí sí que hi va haver molt de brou, ja que una majoria municipal, PP, UDI i CPU, va ésser partidària d'adjudicar l'obra a l'Unió Temporal d'Empreses, Pastor-MAN en 355 milions de pessetes, en front de UM i PSOE que obtenien per Ferrovia en 309 milions. En definitiva l'obra es va adjudicar, per majoria a Pastor-MAN -no seguint el mateix criteri que per a l'adjudicació de les obres del cementeri- per tant això vol dir que costarà al poble 46 milions de pessetes més. Hom pensa que el fet que Pastor-MAN tengui una part margalidana, no justifica que en temps de restriccions i quan es mira tan prim per altres costats, s'hagin d'amollar 46 milions així per les bones; amb una diferència de 10 o 12 milions tal vegada seria més bo d'entendre, però 46 milions són molts de milions per a un ajuntament quasi arruïnat.

•El nom de l'Institut

En referència a l'Institut hem de dir que la idea exposada en el full informatiu del PSOE de suggerir el nom de "Joan March" per al nou institut, no ens sembla gens ni mica encertada. Això seria caure en el parany d'agraïment de favors polítics i posar un nom que deixaria contents a uns i fallons a altres. Que dirien els amics del PSOE si s'hagués posat el nom de "Depuradora Gabriel Cañellas"? Cerquem doncs un nom més margalidà i que pugui deixar contents a una majoria dels vileros.

•Jubilació

Mateu Dalmau Fló, secretari del jutjat de pau de Santa Margalida, li ha arribat l'hora de la jubilació. En Mateu va començar la

seva feina al jutjat com auxiliar l'any 1957, aleshores el jutge era Miquel Monjo Muntaner i el secretari Miquel Capó Roca. Quan l'amo en Miquel

Capó es va jubilar va ocupar el seu lloc el que aleshores era el secretari de l'Ajuntament, Onofre Sureda Cifre.

L'any 1970 en Mateu Dalmau va ésser nomenat Secretari del Jutjat de Pau de Santa Margalida pel Ministeri de Justícia i a proposta del jutge comarcal d'Inca, Joan Ordinas Pizà, havent ocupat el càrrec sense interrupció fins a l'actualitat.

En Mateu ha conegut durant aquest espai de temps un grapat de jutges de pau a Santa Margalida: Pedro Santandreu Garau (es metge Perico), Guillem Malondra Serra, Joan Garau Capó, Guillem Santandreu Galmés, Sebastià Fornés Planas, Miquel Calafat Ribas i l'actual, Bernat Estelrich Moragues.

Des del desembre de l'any 1960 fins al 7 de gener del 1995, totes les inscripcions de matrimonis, neixements i defuncions de la Vila les ha fetes en Mateu. A l'hora de la seva jubilació no volem que li manqui la nostra enhorabona.

Germandat de Donants de Sang a Mallorca

El dia 24 de novembre, una representació de la Germandat de Donants de Sang de Mallorca, amb el seu president Víctor Gistau, es va reunir en el "Foro de Mallorca" amb els representants dels mitjans de comunicació de la comarca d'Inca i amb els col·laboradors de l'esmentada germandat de la mateixa comarca.

Els donants de sang mallorquins ocupen un lloc destacat dins el concert dels donants de l'estat espanyol per la seva notable aportació i un total de 19.565 donants es troben a la disposició de la germandat quan la seva aportació sigui necessària.

Santa Margalida, amb un nombre de 295 donants es troba entre els pobles de Mallorca amb una donació notable en relació al nombre

d'habitants. Aquest any, la Vila, amb una sola extracció ha donat un total de 77 bolses.

La magnífica aportació de la gent que dona la seva sang a Mallorca fan possible

que la nostra Comunitat sigui autosuficient pel que fa a la demanda per a transfusions.

Revista "Fent Carrerany". Número 100.

El poble veïnat de Maria de la Salut ha celebrat amb diversos actes, el fet que la seva revista hagi arribat a la publicació del número 100.

Cent números d'una revista de premsa forana a un poble de 1.200 habitants és una gesta que cal destacar-se com mereix; no és una tasca gens fàcil, sols amb feina, dedicació i sacrifici dels que la fan i amb una plena acceptació dels que la reben és possible el miracle. Pensau que els 300 subscriptors que té la revista equivaldrien a un milenar a Santa Margalida cosa que aquí tenim prou enfora de la realitat si tenim en compte que no arribam ni tan sols als tres-cents.

Entre els actes programats per celebrar l'esdeveniment, l'animós grup de "Fent Carrerany" va organitzar una taula rodona sobre el tema de "Premsa Forana", amb les intervencions d'Aina Moll de la Campanya de Normalització

Lingüística, Planas Sanmartí del diari "Última Hora" de Palma, Guillem Puigserver de la revista "Bellpuig" d'Artà, Jaume Lladó de la revista

"Ressó" de Campos i Rafel Bordoy per la revista "Santa Margalida" i Associació de Premsa Forana. Es tractaren temes de les revistes als pobles de Mallorca i de la problemàtica de la nostra llengua, resultant prou interessant i força concorreguda.

Altres actes destacats per commemorar l'efemèride són un sopar dels socis i simpatitzants, el dia 3 de desembre i pel dia 10 l'actuació de l'Orquestra Simfònica Ciutat de Palma a Maria de la Salut que sens dubte marcarà una fita en la història del poble.

Des de la revista "Santa Margalida" volem donar l'enhorabona a l'equip de "Fent Carrerany" i a la gent de Maria que, amb el seu esperit i amb la seva participació, sens dubte han d'assolir cotes importants en el devenir del poble.

BANCA MARCH

Passeig des Pouàs, 1 - 07450 SANTA MARGALIDA

Consell Insular de Mallorca

El Consell Insular de Mallorca

*desitja als **Donants de Sang** tota*

la pau i felicitat per a aquestes

festes de Nadal, així com un any

1995 ple de vida, germanor i

solidaritat, agraïnt a la Germandat

la seva intensa i desinteressada

activitat al llarg de 1994

Molt d'any, de tot cor

GERMANDAT DE
DONANTS DE SANG
DE MALLORCA

Opinió

En el xerrar de la gent del poble, s'hi observen molts d'aspectes diferents, que serveixen per analitzar l'atmosfera que sura, i no tant sols en la forma, sinó també en el fons. Convindria ens fixéssim en un tema d'actualitat, i que no és

nostre, on hi tenim prou negocis i tallers com per comenar el que ens fa falta, ha de ser un motiu encoratjador per fer-ho. Tenim ferreries, fusteries, supermercats, tendes de roba, d'esports, etc. i en canvi molts no en feim cas, i anam a poble extern.

Crec que hem de fer un esforç i acudir als comerços del poble, a les impremtes del poble, als tallers, i així contribuïrem a enriquir tot allò que ens representa com a conjunt, i donar-li nom i carisma. Però surt com a contrapartida la qüestió que sembla més important, el preu.

Ningú dubta en anar a comprar on és més barat. Aquesta qüestió pot crear un allunyament entre comprador i venedor, i això no beneficia a cap dels dos, a més a més, afebleix l'estructura econòmica del poble.

El tema de l'esforç entre compradors i venedors i la qüestió econòmica, que és la que més prima

sobre tots els que hem de comprar, fa que ens dediquem a comparar preus, a comparar qualitat, servei, i ens decanem per anar on és més barat.

Però no sempre és més barat a les grans superfícies, ni als grans magatzems, ni a poble extern. Pot ser que alguns productes sí, també n'hi ha que són més barats aquí. En aquestes matitzacions ni hi vull entrar, el fons de la qüestió, és que si som de Mallorca hem de consumir productes mallorquins, vi

mallorquí, nous mallorquines, etc, perquè són tant o més bons que els de fora, i si som de Santa Margalida, hem de potenciar els comerços i locals de Santa Margalida.

Però alerta, fer poble, no és invertir en empreses o comerços del nostre poble a qualsevol preu, perquè ens podem sentir enganyats, i un cop enganyats, la reputació de dita empresa o comerç pot esdevenir dolenta i caure al més baix. Qui no ha sentit l'expressió de "gat escaldat d'aigua freda fuig". El que es vol enriquir a costa de la benaurança o bondat del comprador, a la llarga es veu com un estafador, perquè la inèrcia de la natura és molt sàvia. En aquest poble, ni tots som llestos ni tots som purs, però sabem que hi ha bona gent, bons comerços i bones empreses. Des d'aquí voldria encoratjar als titulars de negocis perquè la competitivitat sigui bona i sana, que donin qualitat, bon preu i bon servei. Sabem que és molt difícil, però pitjor és tirar el poble enterra anant per a qualsevol cosa a comprar a poble extern.

Bon Nadal i que l'any vinent sigui profitós per tothom.

Guillem A. Crespi i Alemany

altre que el del consum. Hem de consumir productes dels establiments de la Vila, o més ben dit, no hem d'anar a poble extern, per comprar o obtenir el que ens fa falta.

Hi estic d'acord. Aquesta és una manera de potenciar els comerços i indústries del municipi, és una manera de fer poble.

Hem de tenir en compte que per tot arreu, es té el sentiment de què allò que consumim, s'ha de saber d'on ve. Per exemple, un municipi com el

Oficina: C/ Juan Monjo March, 31
Exposició: Passeig d'es Pouàs, 19
Tel. 523333 - 07450 - Stª Margalida

COMERCIAL HNOS. ALOMAR, S.A.

- INSTALACIONES SANITARIAS, ELECTRICAS Y GAS.
- VENTA DE ELECTRODOMESTICOS.
- REPARACION Y VENTA DE CICLOMOTORES Y MOTOCICLETAS.

CIAL. HNOS. ALOMAR, S.A.

SERVICIO OFICIAL FORD

C/ Miguel Ordinas, 35
Tel. Taller 52 33 77
Tel. Oficina 52 33 33
07450 Stª Margalida

*Vos desitjam
Bones Festes
i
Feliç Any 1995*

"la Caixa"

Plaça de la Vila

Santa Margalida

Alguns documents sobre la primera banda de Música a Santa Margalida

Que jo sàpiga, no hi ha coneixement de quan començà a funcionar la primera banda de música de la Vila, la primera notícia que en tenc és d'una data certament primerenca, del 1905, quan la societat "Unión de los pobres de Santa Margarita" -una curiosa associació progressista i d'esquerres d'àmbit margalidà- havia organitzat les festes de Sant Mateu d'aquell any. Entre els actes programats estava previst: "a las seis de la mañana pasacalles por la banda municipal".

El 10 de febrer del 1917, dos particulars de la Vila sol·licitaren: "ocupar la via pública en la Plaza del Príncipe (actual Plaça de la Vila) con un número de sillas suficiente para satisfacer la demanda del público en los días de audiciones de la banda municipal". Per això demanaren que la banda pogués tocar "todos los domingos i días festivos que tenga disponibles".

Els particulars es comprometien a "subvencionar la citada banda de música con diez pesetas por tanda o serie de músicas". La intenció d'aquells dos margalidans -és clarament lucrativa: "los precios a que se despacharán las sillas no podrá exceder de diez céntimos de peseta, pudiendo

D. Baldomero As-torga", un director que encara ara recorden els antics músics de la banda.

Com també recorden el margalidà Guillem Tauler, professor de la banda de música que, el 20 de desembre del 1924, va sol·licitar permís a la batlia "como profesor de la

admitir abonos mensuales".

El mateix, el president de la "Unión de los pobres" de Santa Margalida havia organitzat altra volta les festes de Sant Mateu, entre les quals s'havia programat: "Día veitidós del corriente por la noche bayle al estilo del país y música por la banda que dirige

banda de música existente en esta localidad, teniendo que dar varias serenatas la noche de "Noche Buena" con el fin de felicitar para tan memorable fiesta" (...) "para poder salir por las calles de esta localidad y obsequiar a sus vecinos con indicadas serenatas".

Resumint, la banda de música de Santa Margalida existia ja a començaments del segle, el 1905, sembla que ja com un fet consolidat. Tot i el seu caràcter municipal, es devia finançar, almanco parcialment, amb les contractacions de les quals era objecte a festes de caràcter més o manco privat (les festes de Sant Mateu o les actuacions a la plaça) o fent serenates aprofitant l'avinentsa de dates assenyalsades, com ara la Nit de Nadal o "Nochebuena".

Resta, però, per saber quan es creà, de quina manera, quina era la seva organització, el seu funcionament i els seus integrants. D'això segurament en podrien donar noves alguns d'aquells mateixos integrants.

Antoni Mas

Gent Major

Del dia 18 de novembre fins al 2 de desembre, un grup de 28 socis de l'associació "Hero" de Santa Margalida, fruirem unes belles vacances de 15 dies, d'INSERSO, a Lloret de Mar (Girona), a l'hotel "Guitart Park, a on ens tractàren molt bé. Un altre grup de la nostra associació també tindrà les mateixes vacances, al mateix lloc, a partir del 14 d'abril del 1995.

• Un centenar dels nostre associats estam pendants del sorteig que s'ha de celebrar a Madrid pel viatge cultural a Astúries, sorteig que l'any passat ens va esser favorable, esperem

que enguany sigui igual.

• Com ja és costum el diumenge abans de Nadal, el 18 de desembre, celebrem el típic dinar nadalenc, amb ball amenitzat per l'orquestrina "Yesterday", amb l'assistència de la majoria dels associats de la creixent Associació "Hero". La festa és de franc.

M.M.

La redacció de la revista "Santa Margalida" desitja unes Bones Festes a tota la Gent Major de la Vila.

GA GAY
Gestoría Administrativa

Via Francia, 6 - Tels. 85 04 31 - 85 13 47
Fax 85 03 44 - 07458 Ca'n Picafort

A Gabinete GAYA
ASESORIA FISCAL, LABORAL
Y CONTABLE

Telf. 52 34 08 - fax 52 38 04
Plaça de la Vila, 36-E - Santa Margalida

PASTOR
CONSTRUCCIONES
Y PREFABRICADOS
MARMOLES Y GRANITOS

C/. Es Clavet, 10
07450 Sta. Margarita. Mallorca.
Tels. 52 31 31 - 52 38 38
Fax. 52 37 95

Ens ha arribat el correu

Carta als Reis'95

Benvolguts Reis d'Orient:

Cansats com deveu estar de rebre tantes cartes, jo esper almanco que llegireu la meua, ja que les coses que deman no són només per a mi, sinó també per aquells que vivim a Santa Margalida.

La Vila, jo crec, no és ni millor ni pitjor que els altres pobles. És, simplement, igual. El que passa emperò, és que la gent d'aquí som, tal vegada, una mica individualistes i tothom tira pel seu vent, i moltes vegades ens oblidam de donar suport a les activitats col·lectives. Per a tot això jo, en primer lloc, vos deman que me dugueu un bon grapat d'"injeccions d'animació". M'explicaré:

són unes injeccions que al posar-les infonen ànims a participar en els actes organitzats per les diferents associacions o entitats. A la Vila manca molta participació, i crec que amb això ho arreglariem.

En segon lloc deixau-me un camió amb bones bigues: material de construcció. Són per arreglar l'església que ens cau i no ens donam compte. O si ens en donam no en feim massa cas, i és una llàstima perquè si no l'arreglam, un dia ens aixecarem i només trobarem el campanar dret. I ja que hi som duis-me també una església nova per a Can Picafort, que ells també, pobrets, la necessiten i per les seves necessitats religioses els fa falta.

Ah! i pensau amb l'Institut de Batxillerat, que ja és ben hora de tenir-lo. De passada me duis una campana de vidre per tapar el Col·legi Vell que, segons diuen corre el perill de quedar abandonat. Almanco així romandria com a record protegit.

Duis-me una capsa amb bossetes de seny. Són per donar als nostres polítics que molta falta els fa. Que fa pardal només sortir als diaris per escandols polítics. I ja que hi som en donaré un parell a la nostra Quintada'95 perquè no en facin de massa grosses.

Em fa falta també un ventall de la pau. És per ventar a la Tercera Edat -a totes dues- quan es posen de males i no donen més que un espectacle trist i estupid, de mal exemple pels joves. Així quan es posin de brega els ventarem un poc a veure si els espassen els fums.

I no vos oblideu de dur-me una capsa de piles. Són per seguir posant a les associacions com les Penyes esportives, els "Aires Vileros", la Banda de Música o l'Obra Cultural Balear que fan una feïnada i molt bé, les piles són perquè no s'aturin i segueixin endavant que són les úniques que impulsen el poble.

Al mateix temps volia una camionada de llenya pel Jovent Vilero per mantenir encès el nou caliu que ara intenta fer més feina i més activitats, a fi que el Jovent sigui el centre de reunió dels joves del poble. Una part serà pel grup de teatre que, després de bastants anys sense mar-

xar, ara s'ha posat en marxa de bell nou.

Si en teniu em podeu regalar una font d'imaginació. La posarem al corral de la casa d'activitats del "Turó del Drac". Ells ja tenen idees meravelloses i genials i amb la font segur que no sel's acabarà mai, i així tindrèiem sempre un grup escolta tan i tan fantàstic. I una bona col·lecció de llibres i bones enciclopèdies per a la Biblioteca que de llibres està bé però d'Enciclopèdies ja va una mica més escasa.

I voldria també un parell de cents de postals de Son Serra de Marina. En regalaré una a cada casa, a veure si serà l'única manera que els margalidans ens enrecordem d'aquest racó tan bell, per veure si el tenim més en compte.

Bé. per a mí que amb això les m'arreglaré. Tal vegada vosaltres em direu: "Demanen molt al.lotet!" Però teniu en compte que les coses que jo vos deman no són només per a mi, són per un poble que viu i batega cada dia de les seves coses, un dia més bones i un altre més dolentes, però al cap i a la fi, que voleu que vos digui: l'estim.

Gràcies i Molts d'Anys.

Mateu Ferrer

Molts d'Anys!

AUTOS RIERA - QUETGLAS, C. B.

TALLER Y EXPOSICION:

Av. Eng. Felicià Fuster, 3 - Tel. 52 38 01 - Fax 52 39 07
07450 SANTA MARGALIDA

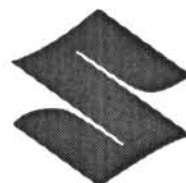
CITROËN

EXPOSICION:

Ctra. Sta. Margalida, 17 - Tel. 85 01 80 - Fax 85 20 35
07458 CA'N PICAFORT

TALLERES:

Ctra. Sta. Margalida, 15 - Tel. 85 01 80 - Fax 85 20 35
07458 CA'N PICAFORT

SUZUKI

FABRICACIÓ REFRESCANTS

A més distribuim una serie de productes com:

KAS - PEPSI - 7UP

CERVESSA TUCHER (ALEMANA)

VI RIOJA ANTAÑO - BOTELLA 3/4 LAGOMAR - BOTELLA 1 L. CHIQUITO

AIGUA MANANTIAL FONT DE'S TEIX

Ctra. de Muro, s/n. - SA POBLA (MALLORCA) - Tels. (971) 54 03 44 / 54 23 85 - Fax. 54 20 16

Ciència per a tots

Energia Atòmica: L'energia de la mort

L'energia ni es crea ni es destrueix, únicament es transforma". Aquest Principi de Conservació de l'Energia el va enunciar fa més de dos-cents anys un gran científic anomenat Antoine Laurent Lavoisier. Amb aquest enunciat va voler dir que l'energia ni es crea ni s'aniquila i que, per tant, era indestructible. Però tot això no va quedar massa clar fins que en el 1905 (150 anys més tard) un altre gran científic anomenat Albert Einstein va resoldre tots els problemes enunciant la relació existent entre massa-energia, mitjançant una petita fórmula matemàtica: $E=mc^2$. És a dir, l'energia E és igual a la massa aniquilada m multiplicada per la velocitat de la llum c al quadrat. Tot això ens indica que l'energia està continguda de qualche manera, dins la massa o matèria i que quan aquesta massa és aniquilada, una gran part de la mateixa es transforma en energia que pot ésser de molts de tipus: calorífica, elèctrica, química, atòmica, etc. Per tant, l'energia atòmica o nuclear no és res més que l'energia resultant de la fissió (ruptura) o fusió de nuclis atòmics.

Com ja sabem, els àtoms estan formats per un nucli intern, i que a la vegada aquest nucli està format per una sèrie de partícules elementals que estan unides mitjançant unes forces molt fortes que s'anomenen forces d'interacció forta. Així doncs, quan fissionam un nucli, el que feim és dividir-lo, superant aquestes forces d'atracció que hi ha entre les partícules elementals. Amb aquest procés s'allibera una gran quantitat d'energia en forma de calor que pot a la vegada convertir-se en altres formes energètiques, podent ser utilitzades per a altres fins.

Com podem veure, l'energia atòmica és la més potent que existeix, però també és la més cara. Si s'utilitza bé aquesta

energia ens pot resoldre molts de problemes energètics, però, per una altra part, si s'empra malament pot arribar a ser la cosa més horrible d'aquest món: la bomba atòmica. Una bomba atòmica, tal com indica el seu nom, produeix energia atòmica en grans quantitats.

Fent una mica d'història de tot això, hem de dir que va ésser els dies abans del començament de la II Guerra Mundial quan un científic italià, nacionalitzat nordamericà, amb l'ajut d'altres científics, va aconseguir la primera reacció nuclear en cadena. Aquest home era n'Enrico Fermi i el fet tingué lloc el dia 2 de desembre de 1942: començava l'era atòmica. a partir d'aquí va passar el que havia de passar: el President dels EE.UU., Theodor Roosevelt, va manar fer una arma nuclear per poder aturar l'exercit alemany i els seus aliats. Per fer-ho es va posar en marxa un projecte encapçalat pel científic Albert Einstein i dirigit per Robert J. Oppenheimer, (un altre gran científic).

El projecte va ésser batiat amb el nom en clau de "Projecte Manhattan" i va resultar un èxit, ja que en el mateix any es varen aconseguir les bombes atòmiques. La primera de les quals es va fer explotar de manera experimental, al desert de Nuevo México, el 16 de juliol de 1945. Després d'això els americans es varen tirar a l'atac i el 5 d'agost del mateix any llançaren la segona bomba sobre la ciutat japonesa d'Hiroshima, el resultat va ésser: més de 100.000 morts, desaparaguent la ciutat en un radi de més de 5 kilòmetres. Després cal tenir en compte els que varen morir per causa de la reactivitat que es despren de la reacció, que pot arribar a provocar càncer a més d'un 95% de les persones que entren en contacte amb ella. També com que la temperatura que s'alcansa en el

centre de l'explosió és de més o manco un milió de graus centígraus, l'ona expansiva calorífica de la bomba pot arribar a provocar incendis a més de 100 kilòmetres del punt de l'explosió.

Tot això va ésser horrible, però més encara quan després de dos dies es va llançar la darrera de les bombes sobre una altra ciutat japonesa: Nagasaki, els efectes varen ésser els mateixos.

Cal dir que la potència destructiva de les bombes atòmiques es mesura comparant-la amb la potència destructiva dels explosius convencionals (no atòmics). Per tant, podem dir que una bomba atòmica té una potència d'uns 50 quilotons (1 quilotó = 1.000 tones de Trinitrotolueno o TNT, més comunament conegut com a trilita).

I canviant un poc de tema, direm qualche cosa sobre un altre tipus de bombes, encara molt més destructives que les atòmiques: les bombes H o bomba d'Hidrogen, funciona d'una manera diferent a l'atòmica i l'energia que s'obté prové del procés de fusió nuclear (a partir de dos nuclis atòmics lleugers que es junten i se'n aconsegueix un). Aquesta reacció de fusió nuclear també se l'anomena reacció termonuclear. La primera bomba H que es va construir ja té més de 30 anys però encara, Gràcies a Déu, no se n'ha emprada cap amb fins destructius. Però com que ja s'han fet moltes proves es coneixen molt bé les conseqüències que portaria. Una bomba H té una potència destructiva d'uns 100 megatons (1 megató = 1.000.000 de tones de TNT) i per fer-la explotar es necessita el calor que produeix una bomba atòmica, o sigui, més o manco un milió de graus centígraus. La temperatura que genera aquesta bomba és d'uns cent milions de graus.

Esperam que mai no s'arribi a emprar-ne cap.

Joan Cladera i Ramis

La Vila Abans de 1925

Per Mn. Antoni Rubí

Els Dimonions de Sa Boleda

He sentit a dir i contar de temps molt enrera, que per devers la possessió de Sa Boleda, del terme de la Vila, s'hi passejava un estol de dimonions que no en feien cap de bona, que per allà hi tenien les seves llogueres o coves per entrar i sortir de l'infern.

La porta o forat per on entraven i sortien era un secret que ningú mai no va saber aclarir, ni de prop fer-hi, perquè sempre anaven de nit i en fosca i es deixaven veure ben poc, fins al punt que hi havia missatges que duien molts d'anys a la possessió i no n'havien vist cap mai.

Adès i ara en feien qualcuna de les seves a la madona, com la que li feren un dia que feia bugada i li prengueren el carabassot que emprava per buidar el cossi. També a les figueres que qualche pic les prengueren els paners de figues dins el figueral fugint com el vent, i els deixaven davant la sollar, vora les piques dels porcs. Els porquerets, si els en passava qualcuna, deien que havien vist dimonis, però, evidentment, no era ver, ho deien per bravetjar i donar-se importància, o per excusar qualche descuit.

Als parallars i missatges majors mai no els feren cap malifeta, pel que es veu, encare que fossin dimonions, els tenien por perquè si un paraller era a

temps d'agafar una camella o les corretjades de llaurar, era capaç de fer llarg i rompre les cames a qualsevol, Alerta!

En aquell temps, quan hi havia "boiets" per sa Boleda, hi va estar de pagès i d'amo un "fulano" que no tenia res de boiet, però sí que era un poc boiano, ric, molt feiner i, sobretot, molt interessat, que conrava molt bé sa Boleda pel bon rendiment que li donava; perquè com hi havia molta terra bona que

sabia quedar bé si l'amo hi quedava.

Un any, quan aquell homo, del qui no en sé el nom, diguem-li Andreu, hi va haver una anyada de les que només n'hi ha una cada arrendament i es trobà amb el cas que ja batien i encara hi havia un sementer de blat sense segar. Un dia horabaixa anava, ben cansat, cap a les cases es va aturar un poc i assegut damunt una pedra grossa,

mentre es mirava el sementer li va venir una mala idea: va pensar de cridar els boiets i donar-los el sementer a segar a escarada i ell les donaria la seva ànima. Els dimonis boiets, que ja li devien vetlar el pensament, li comparagueren de seguida ben desfressats. Mogueren conversa, i tot d'una va sortir el tema de segar el sementer; l'amo N'Andreu, xerrant xerrant i sense saber el que deia perquè l'interès li tapava l'enteniment, es posaren d'acord i feren barrina, amb la condició de que ells en dos dies li entregarien el sementer ben segat i garbes fetes, ell com a paga els donaria la seva ànima.

Els dimonis li desaparegueren de davant ben contents, ell romangué tot sol, assegut damunt una pedra i ja quasi penedit, perquè no sabia ben bé el que havia fet i trobava que mai per mai havia d'haver

venut la seva ànima, però ja estava fet i guardau-vos d'un ja està fet. S'aixecà i va partir, cova baixa, cap a les cases. aquell dia va perdre les rialles i agafà una fatiga que no el deixà fins a la mort.

L'amo N'Andreu va anar l'endemà a veure el sementer i va veure que no hi havien fet res i es va posar content pensant que els dimonis no complirien

amb el tracte i ell s'estalviaria de donar-los l'ànima; però l'enpassat demà i va tornar i va veure tot el sementer ben segat i garbes fetes, tot a punt de garbejar.

Aquesta vegada si que li vengueren remordiments, li pujaren vomits que es convertiren en una malaltia que, a poc a poc, el va consumir i el va dur a la mort.

Diuen que "el pecat pesa més que el plom" i per tant no és extrany que el remordiment pel que havia fet fos un pes insuportable que acabàs amb la vida de l'amo N'Andreu, que va morir un vespre de temporal desfet: trons i llamps i una fosca que la podien tallar a espasades.

Quan es va espassar el temporal, un misatge va anar a comanar el bagul,

com s'usava llavors, quan estigué llest el dugueren a la casa i hi posaren el mort dedins, llavors la gent el va deixar una estona, mentre anaven a rentar-se i canviar-se de roba.

Al cap d'una estona, la primera que va entrar a la cambra on hi havia el mort va esser la madona i es va trobar que el bagul era buit, va romandre com vos podeu imaginar tota esglaiada, però, en lloc de cridar, va tancar la porta i va cridar un dels missatges de més confiança per contactar-li la feta. Una i altre es posaren a pensar a veure que farien i a la fi decidiren anar a cercar un garbó, el posaren dins el bagul i l'amotallaren, tapant-li la part on hi havia d'haver el cap, com si allò fos un mort de bon de veres.

Taparen el bagul i

esperaren que fos hora de portar-lo al cementeri, entrada de fosca el tregueren de casa seva i el dugueren a enterrar al Sagrat de l'església que aleshores era el que avui en diuen el cementeri vell.

Mai més s'ha pogut saber res en torn d'aquell cas de l'amo N'Andreu i els dimonis, per ventura si en aquell temps hi hagués hagut televisió, com ara que tot es sap, pot ser en sabriem qualche cosa més d'un fet que ha quedat dins el misteri més absolut.

**VENTA ORDENADORES
SUMINISTROS INFORMATICOS
CLASES DE INFORMATICA
CONTABILIDAD - DECLARACIONES
IMPRESORAS**

Plaça de S'Abeuredor, 12
07450 - Santa Margalida
Tel. (971) 52 38 34
Fax. (971) 52 39 80

Optica Ca'n Picafort

OPTICIAN OPTIKER

**Monturas
Lentes de contacto
Revisión gratuita**

Paseo Colon, 92 - Tel. 85 15 36
Ca'n Picafort

ÒPTICA SANTA MARGALIDA
al Passeig del Pouàs

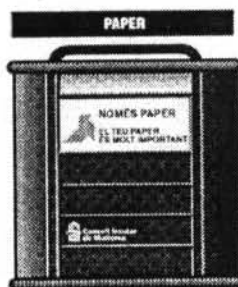

Ctra. Vella de Bunyola, 29
Tels. 75 68 35 - 36 - 37 - 38
07009 Palma de Mallorca

El teu esforç pot ajudar a protegir el medi ambient

Selecció dels fons i utilitzant els contenidors apropiats

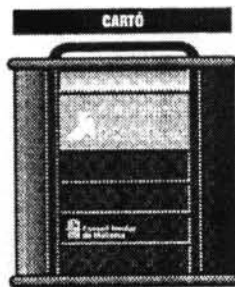
Aprofita els Punts Verds

CONTENIDOR RECTANGULAR BLAU

Sí tot tipus de paper, preferentment d'oficina, revistes, diaris...

No papers bruts, amb restes de menjar, oli...

CONTENIDOR RECTANGULAR BLAU

Sí cartons de tot tipus, doblegats o tallats perquè ocupin poc espai.

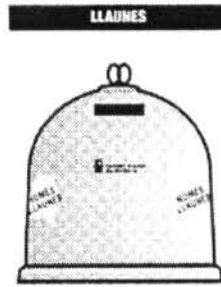
No tetrabricks, perquè tenen una làmina plàstica o d'alumini a dins.

CONTENIDOR IGLOU VERMELL

Sí roba i sabates que es puguin tornar a utilitzar.

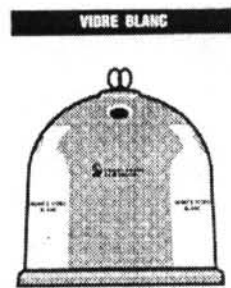
No roba bruta, Sabates molt gastades.

CONTENIDOR IGLOU PLATEJAT

Sí llaunes de begudes i de conserves.

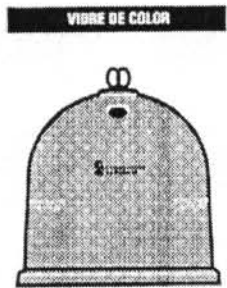
No altres objectes metàl·lics.

CONTENIDOR IGLOU BLANC

Sí botelles i pots de vidre transparent sense els taps.

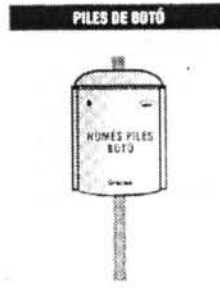
No taps ni bombetes.

CONTENIDOR IGLOU VERD

Sí botelles de vidre no transparent (verd, ambre...) sense els taps.

No taps ni bombetes.

CONTENIDOR GROG

Sí tan sols piles de botó. Els comerços poden sol·licitar un contenidor propi que recollirà l'Ajuntament.

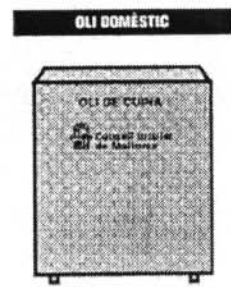
No altres tipus de piles.

CONTENIDOR GROG

Sí tots els altres tipus de piles que no siguin de botó.

No piles de botó.

CONTENIDOR QUADRAT TARRONJA

Sí oli comestible que ja no s'utilitza (d'oliva, soja, gira-sol...).

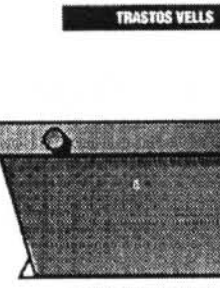
No oli de maquinària.

CONTENIDOR QUADRAT GRIS

Sí oli de maquinària.

No oli d'alimentació.

CONTENIDOR METÀL·LIC GROS

Sí objectes i trastos que ja no s'utilitzen. Si són molt voluminosos és preferible telefonar al servei gratuït de recollida.

No restes de jardineria.

APROFITA ELS
PUNTS VERDS

CENTRES DE
RECOLLIDA
SELECTIVA DE
RESIDUS

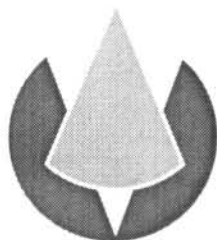
És un misatge del Consell Insular de Mallorca per una Mallorca més neta.

Imatges d'un Temps

Triant bessó.

**Centre
Assessorament
Empresarial**

José Trías, 11 - 1º - Tels. 85 08 46 - Fax 85 18 10 - CAN PICAFORT

Expenedoria de Tabac nº 1 **Can Benet**

Recordatoris de ceràmica i vidre.
per a Primeres Comunions, Noces, Batiments, Aniversaris...
(10% de descompte en comandes a partir de 50 unitats)

Estampació gratuïta de puros.

Per a obsequi en aconeximents.

Regals

*Bones Festes
i Bons Reis!*

Esperam la vostra visita a:

C/ Joan Monjo March, 21

Teléf. 52 30 82

Sta. Margalida

Sebastià Fornés Planas

Sebastià Fornés ha estat quasi sempre, d'una manera o de l'altra, lligat a algun càrrec públic que, implícitament, l'apropaven a la cosa política: president de l'APA del Col·legi Públic, Judge de Pau... i, finalment, a la passada legislatura, va anar de cap de llista a la candidatura d'UDI, que malgrat haver conseguit uns bons resultats electorals -crec que va esser la llista més votada- es va veure apartat de les tasques de govern, és a dir: fora del pacte PP, UM, CPU, que durant quatre anys ha encapçalat, amb alternàncies, la política margalidana.

-Sebastià, ens podries aclarir quina ha estat la posició del teu grup durant la present legislatura, equip de govern, oposició?

-Basant-nos en els resultats de les passades eleccions i respecte a la voluntat popular demostrada davant les urnes, el nostre grup va creure primordial i necessari la participació de tots els grups en les tasques de govern. Aquesta circumstància no es va donar, en la nostra opinió degut als pactes de conveniència que portaren a tres grups dels cinc existents a formar l'equip de govern municipal, és ver que després es va demanar la nostra col·laboració en temes de govern i ho acceptàrem ja que havíem manifestat durant la campanya la nostra postura col·laboradora. Desgraciadament, la participació va esser sols nominal, a la

pràctica i amb fets consumats, unes vegades la prepotència de l'equip de govern i altres la manca d'informació i transparència ens han obligat a passar a l'oposició, donant suport, a vegades en temes que ens han semblat beneficiosos pel poble.

-Què podries destacar de positiu d'aquests quatre anys de govern municipal?

-Sense voler esser crítics en excés i després d'un repàs general, la conclusió final i més positiva seria que ens servís de precedent per saber rectificar i canviar de marxa, o sigui adaptar a les possibilitats del moment, amb un ordre de prioritats molt concret, les obres i serveis de tot tipus que les necessitats ens dictin en bé del municipi.

-I de negatiu?

-Que la gestió

municipal, tant en la part executiva com en l'administrativa han deixat molt que desitjar, ja que, en molts de casos no ha existit planificació ni objectius marcats dins de les possibilitats existents. Això ha portat la quebra tècnica a l'economia municipal, problema que s'ha d'enfrontar el més prest millor.

...“la gestió municipal, tant executiva com administrativa, ha deixat molt que desitjar”...

-Que penses que ha aportat el vostre grup en aquests quatre anys?

-Les aportacions que pots brindar des de l'oposició poden esser

moltes i diverses, una altra cosa és que siguin considerades i posades en pràctica, moltes vegades ni es tenen en consideració, aleshores sols et queda la possibilitat d'una aportació testimonial i defensar la causa que creus millor.

-Penses que és prou bagatge com per presentar-vos de bell nou a les properes eleccions?

-En la nostra opinió i després de la deficient, en molts d'aspectes, actuació municipal, pensam que el ciutadà té suficients elements de judici per valorar i qualificar adequadament les distintes opcions polítiques, mitjançant les persones que componen les llistes o grups.

-Ens podries anticipar la formació de la vostra llista, almanco en els primers llocs?

-Per aquestes dates encara és prest i difícil de concretar.

-És ver, com es parla pel poble, que el vostre grup anirà amb coalició amb el PP?

-Com tu dius molt bé, és ver que han sortit comentaris a la premsa de possibles coalicions, però al dia d'avui et puc assegurar que no són més que comentaris interessats i partidistes de qualque sector que amb un fins determinats intenta intoxicar o encalenticir l'ambient.

-Penses que són

positius els canvis de batle dins una mateixa legislatura, com ha passat sovint a la Vila?

-Segons la meua opinió resulta totalment negatiu, i bona prova són les conclusions que en podem treure en el nostre municipi de les experiències viscudes. Nosaltres, en el nostre programa ja deiem no als canvis de batle, perquè no afavoreixen l'estabilitat i la governabilitat de l'ajuntament i no s'ha d'utilitzar ni manipular el suport dels votants en benefici d'altres candidats, ens pareix una actitud molt poc seriosa.

-Ets partidari de pactes, encara que a vegades generin conflictes?

-Amb les actuals lleis electorals, a vegades són imprescindibles els pactes, tenint en compte la varietat de formacions polítiques, això sens dubte fa difícil una majoria absoluta i mentres no es canviï la llei el ciutadà ha de prendre consciència a favor d'una opció majoritària, en cas contrari el desveri actual serà cada vegada més gran.

-Ens podries dibuixar les línies bàsiques del vostre programa?

ma?

-Resoldre de la manera menys costosa i manco traumàtica la situació econòmica actual de l'ajuntament, la qual podem qualificar de "quebra tècnica" i això és bàsic i fonamental abans d'emprendre qualque activitat o millora.

-Quina seria l'actitud del vostre partit davant el Reglament de Normalització Lingüística, que fou signat pel nostre consistori?

-Sempre hem estat a favor de la normalització lingüística, si arribàssim al poder procurariem que es complís, en els seus termes, l'esmentat Reglament.

-Tu vius bona

"procurarem que es compleixi, en els seus termes, el Reglament de Normalització Lingüística"...

part del teu temps a Can Picafort, quins penses que són els problemes més greus que necessita resoldre aquell enclau turístic?

-Dotar-lo d'infraestructures bàsiques, sobretot en el camp esportiu, Centre de Salut, Centre Social per

a la 3ª Edat; portar un seguiment dels sectors urbanístics per exigir el compliment de les normes vigents i el manteniment del Pla d'Embelliment que comença a deteriorar-se.

-I Son Serra de Marina?

-Hi ha que dotar aquell nucli urbà, de manera urgent, de les infraestructures que necessita, per tal d'equiparar-lo a la resta, encara que som conscients de les dificultats.

-A vegades sembla que les paraules fan por i es diuen les coses d'amagat, no és aquest el nostre cas, per tant, que penses de Can Picafort independent de Santa Margalida?

-Crec que aquesta és una pregunta que no s'hauria de plantejar, la divisió i la separació em pareixen nefastes. No vull entrar a valorar els beneficis i perjudicis que ocasionaria a una part i a l'altra, tant en el tema econòmic com en el funcional. Tots hem d'aportar la millor administració del que hem heretat en benefici d'un municipi millor de convivència amb els veïnats i amb les persones que ens visiten.

-Si el vostre grup arriba al poder, canviarà en res la política municipal margalidana, o

seguirem tenguert el que hem tenguert des de fa molts d'anys?

-Fariem una política més democràtica, més consensuada, tenguert en compte les diverses circumstàncies del moment, més oberta i molt més participativa.

-Vols afegir alguna cosa més?

-Tenint en compte que ens trobam al final de la legislatura voldriem dir, en una espècie de balanç que no compartírem la filosofia del pacte de legislatura perquè el consideràvem abotcat al fracàs. Prova d'això són els esdeveniments de la darrera legislatura, coneguts per tothom, que han donat com a resultat que la majoria es troba a l'oposició i no en el grup de govern.

Després voldria fer una reflexió sobre el "Full Informatiu" del PSOE que el presenten com una pel·lícula de bons i dolents, en la qual ells són els bons i tots els altres els dolents. El nostre grup valora la informació al ciutadà, però que sigui totalment verídica i no partidista i interessada. Per exemple en el tema de l'adjudicació de les obres de l'Institut no s'ha dit tota la veritat. En tot cas és un acord de la majoria que s'ha de respectar i assumir.

Finalment, agrair a la revista l'oportunitat que ens heu donat de poder expressar la nostra opinió.

RESTAURANT - BAR

**NOCES
COMUNIONS
MENU DIARI**

Ctra. Manacor - Inca, Km. 9 - Tel 83 02 46 - PETRA - LOCAL CLIMATITZAT

MESON - RESTAURANTE

S'ALQUERIA ofrece sus servicios de cocina mallorquina y nacional -MENU, y a la carta-

TODOS LOS DIAS

excepto lunes por descanso del personal.

LOS SABADOS POR LA NOCHE:
**CENA Y BAILE DE SALON
CON ORQUESTA**

LOCAL CLIMATIZADO

Informes y reservas: **Tel. 52 37 11**

Ctra. Sta Margalida - Ca'n Picafort, Km. 2,5
Tel. 52 37 11 - STA. MARGALIDA - (Parking Propio)

BODAS - BANQUETES - COMUNIONES - CONVENCIONES

PEUGEOT 106

XSI

*El's desitja
Bones Festes*

**PEUGEOT
TALBOT**

JOSE PERELLO GAYA

Migeul Ordinas, s/n - Tel. 52 31 60 - Fax: 52 37 14
07450 - Sta. Margalida

Frases i Pensaments

• El secret d'avorrir a la gent consisteix en dir-ho tot.

Voltaire

• Avorrir-se en el moment adequat és senyal d'intel·ligència.

C. Fadiman

• Una amistat noble és una obra mestra feta a duo.

P. Bourget

• Un amic és una persona amb la qual es pot pensar en veu alta.

R.W. Emerson

• L'amor sense admiració sols és amistat.

George Sand

• La major declaració d'amor és la que no es fa, l'home que sent molt, parla poc.

Plató

• Algunes persones mai no aprenen res, perquè tot ho comprenen massa prest.

A. Pope

• Les persones més insuportables són els homes que es creuen genials i les dones que es creuen irresistibles.

Anònim

• La tradició és la personalitat dels imbècils.

M. Ravel

• Un fill és una pregunta que li feim al destí.

Pemán

• Un contribuent és una persona que treballa pel Govern, però sense haver fet les oposicions a funcionari.

R. Reagan

• Hi ha gent tan sumament pobre que tan sols té doblers.

Proverbi xinès

• Mai no es perden els anys que es lleva una dona, van a parar a qualsevol de les seves amigues.

Proverbi xinès

• En la joventut aprenem, en la vellesa entenem.

Eschenbach

• L'èxit té molts de pares, però el fracàs és orfe.

J. Kennedy

• La guerra és la sortida covard als problemes de la pau.

T. Mann

• L'home honrat és el que mesura el seu dret pel seu deure.

Lacordaire

• Les dones bajanes segueixen la moda, les pretensioses l'exageren, però les dones de bon gust pacten amb ella.

Tornellier

• La meitat del món no pot comprendre els plaers de l'altra meitat.

J. Austen

• Si els homes han nascut amb dos ulls, dues orelles i una sola llengua és perquè s'ha d'escotar i mirar dues vegades abans de xerrar.

Madame de Sevigné

SIBA
GRÁFIQUES

Eng. Felicià Fuster, 21
Tel. 52 32 44
SANTA MARGALIDA

*Desitjam als
nostres clients
i amics un
Molt Felic
Any 1995*

**Cada número
una glosa**

Bones Festes

Vos desitjam Bones Festes de Nadal i de Cap d'Any, que disfruteu tot sol'any unes dates com aquestes tan alegres i xalestes, que no tengueu emperò que us arribi el que és més bo, no tengueu ni una hora trista. Els que feim eixa revista vos ho desitjam de cor.

Es glosador des Pou d'Hero i el cos de redacció de la revista "Santa Margalida"

BAR ESTELRICH

Pl. Abeurador, 5 - Tel. 52 32 23

"SA NOS TRA"

CAIXA DE BALEARS

ESTAM AMB LA GENT
ELS DIES DE FESTA,
I TOTS ELS DEMÉS.

Productos MARTI

**SAL - PIMENTON
Y LEGUMBRES**

DE SES JOVADES, 28
D'EN MARCH, 30
TEL. 52 30 77 - FAX 52 36 74
SANTA MARGALIDA

TALLER DE HERRERIA

Sebastián Ferrer Moragues

Trabajos en General de
Hierros-Aluminio
Acero inox. y Metalistería
Servicio Guillotina y Plegado

Pou de Sa Garriga, 22-24
Tel./Fax. 52 34 20

07450 SANTA MARGALIDA

PINSAMA, S.L.

- *PINTURAS EN GENERAL
- *GOTELET
- *PICADO
- *REVESTIMIENTOS
(Interiores Fachadas)
- *DECORACION DE INTERIORES
- *LACADOS
- *BARNIZADOS EN GENERAL

C/. Industria, 2
Tel. 52 30 52 - Tel. Part. 52 37 86
SANTA MARGALIDA

**Almacén
distribuidor en
Balears**

**Conservas Pescado, Vegetales y Pesca
Salada**

Especialidades:
Anchoas del Cantábrico "El Velero" y "Rezumar"
Bacalao importación Islandia

C/ Juan Muntaner Bujosa, 29 C
Tel. y Fax 73 38 44
07011 PALMA

AHORA Tú.

AHORA Terrano II.

Un vehículo contradictorio
para aquellos que tienen
claro lo que quieren
desde 2.650.000 ptas.*

Miguel Ordinas, 7
07450 - STA. MARGALIDA
Tel./Fax: 52 39 94
Móvil. 908 83 83 05

**Molts
d'Anys!**

**AHORA
Nissan**

* P.V.P. recomendado (IVA, impuesto de matriculación y transporte incluidos) en Península y Baleares. Oferta válida para vehículos en stock. Promoción no acumulable con otras existentes.

Rums Rums, Notícies i Xafarderies

Per: la guarda de xafarders.

Cròniques des de Polònia.

A queixa guarda de xafarders, que estava com a decebuda del poc rebumbori de les coses públiques margalidanés, va decidir per unanimitat fer una bona temporada de vacances. Tantmateix, ja ens veiem venir que tendriem feina ferm de xafardejar quan l'olla política començàs altra volta a prendre el bull; en una paraula, en atracar-se les eleccions. I sembla que no ens hem errat gens ni mica. I és que, germanets, una olla política amb tanta de sustància, ossos mals de coure i partits mals d'avenir com la margalidana ha de fer forçat un bullit d'allò ben saborós.

* I el bullit, és, clar, quan pren el bull, comença a envergar més d'un esquitxo. I parlant d'esquitxos, qui li hi va esquitxar, va ser el batle d'una sessió plenària. Se coneix que l'amo en Rafel devia tenir altres feines, i ja devia estar cansat que l'importunassen amb preguntes d'aqueixes males de respondre els grups de l'oposició municipal, Unió Mallorquina i el P.S.O.E. I jas, que en un tres-i-nores, el batle dona la sessió plenària per acabada i l'hi acopa. Qui no li varen acopar varen ser els del P.S.O.E., que varen quedar una bona estona a la sala d'actes. I és que diven que el P.S.O.E. ha donat per acabada l'època de pau i d'amistat fraternal que, segons diven, va tenir amb el P.P., i ara vol tornar a assumir el paper d'oposició dura i decidida que l'havia caracteritzat. Que deu esser perquè s'atraquen les eleccions?

* I parlant del bullit polític, bona part vé i se cou arràn de la polèmica entorn de l'adjudicació de les obres de l'institut. El P.S.O.E. i Unió mallorquina no s'han aturat de retreure la concessió, que con-

sideren irregular, de les obres a l'oferta d'una empresa margalidana, quaranta-i-sis milions més cara que no la d'altres empreses. Al respecte, l'opinió pública de la Vila està dividida. N'hi ha que diven que quaranta-sis milions -i no els hi manca raó- són molt de doblers, i que amb aqueix doblers l'ajuntament, que els haurà d'aportar, hagués pogut fer moltes de coses, i ara s'afegiran al deute municipal. N'hi ha d'altres que no li donen importància al fet de la concessió i diven que està bé que aqueixa feina la faci una empresa de la vila, que hi posarà més esment i donarà feina al poble. Aqueixa guarda de xafarders només hi vol dir una cosa: que si s'han de fer les coses així com s'han fet, més val estalviar-se el tràmit de la presentació de concursos i de pliques, així almanco no seriem el xerrim i la mitja rialla de mig Mallorca.

* Els qui convendria que donassen explicacions i la seva opinió d'aquesta i moltes més coses són els polítics. De moment, els del P.S.O.E., ja ho han fet i han publicat un bolletí que diven que han de repartir per totes les cases del terme. Esperem que els altres partits segueixen l'exemple i que tenguen tant de doblers per preparar la campanya com els que sembla que tenen el P.S.O.E., que es pot permetre el luxe de publicar bolletins sis mesos abans de les eleccions.

De moment, però, sembla que tots els partits estan entretenguts ferm malavejant com ho han de per compondre i preparar les llistes, que aqueixa vegada diven que serà una somada feixuga ferm. Aixímateix, ja en sabem noves: per Ca'n Picafort Unit, ja és segur que repetirà en Miquel Ordines. En Pep Fernández, ha anunciat que es retira de la política. Na Joana Carbonell, de moment no es presenta. O millor dit, no es presenta per Ca'n Picafort Unit. I ací, anau alerta, que hi pot haver sorpreses.

* Una altra sorpresa, i de les grosses, ha estat la remor que cada dia pren més força per la Vila: En Jaume Alòs, abans batle per U.C.D., i després per Unió Mallorquina, i actualment regidor per U.D.I. podria presentar-se com a candidat a la batlia pel Partit Popular. Seria de veure que tal collarien en Jaume Alòs i els del P.P., que abans estaven com el ca i el moix i que ara se podria estrevenir que fossen companys de candidatura. La cosa, tot i que diven que els cappare del P.P. insular ho duen molt endarrer, encara no està decidida, i també senten a dir el nom d'altres possible candidats. El que sembla més que probable és que l'actual batle, en Rafel Payeras, no es torni a presentar. Del P.S.O.E. i d'U.M., com que ho duen molt amagat, encara no en sabem noves. Dels del P.S.M., no se'n sap res. De tota la tripulea de partits i agrupacions independents, tampoc. Només una cosa: que diven que en preparen de noves, almanco una a Ca'n Picafort, i una altra a la Vila, composada majoritàriament per joves. La cosa, que anirà més enllà de converses i mermulades de cafè? Ja ho veurem d'aquí a un parell de mesos, quan el bull haga pres més sustància.

* Passant a altres coses, les aigües tornaren a fer matx: la Síquia Reial va sortir i va arribar a tapar prop de dos metres els ponts de s'Alqueria i el de Son Bauló, el Torrent de Son Real va sortir i va tapar el pont de Son Real, i el de Na Borges també va estar a punt de tapar el seu pont. Les carreteres varen quedar tallades, i la Vila, incomunicada. Les aigües també tomaren el mur de contenció del carrer Església, enderrocant i destruint el transformador, amb la qual cosa es va tallar el subministrament elèctric. La caiguda de la paret va deixar ben visibles les restes de l'antic cementeri o fossar de l'església, quedant al descobert les restes de

nombrosos enterraments i tombes, com també d'un bon grapat d'ossamentes, calaveres i ossos tots sols. I ja sabeu com és l'al·lotea: durant un parell de dies, fins que l'ajuntament pogué arreglar els desperfectes, els nins i nines de la vila tengueren jugueta nova, i es varen dedicar a fer pràctiques d'anatomia amb els ossos dels nostres avanpassats, i a jugar a fer excavacions arqueolòquiques furgant a les restes de les tombes. La cosa, fins i tot va sortir pels diaris.

*Aqueixs mesos han nascut a la Vila noves associacions i col·lectius, i amb finalitats ben diverses. Fa cosa d'un parell de mesos, a la part de l'estiu, es va constituir el C.E.M. (Col·lectiu Esportista Margalidà), entitat que, amb finalitats totalment altruistes i dessinteressades, vol promoure la pràctica dels diferents esports al nostre terme, organitzant tant cursos d'aprenentatge com tornejos i competicions. Ganes i bones intencions no els hi manquen. Instal·lacions i mitjans econòmics és segur que sí. Qui ha decidit

posar fi a la seva manca de mitjans econòmics són el col·lectiu VILERS E.A.F.A.M., que han organitzat una rifa d'un cistell nadalenc per reunir doblers per organitzar un viatge. Les inicials del col·lectiu, certament, són curioses. Volen dir res? que hE hA FAM?. Bon humor, sembla clar que sí que n'hi ha i que no els n'hi falta. A qui no els hi deu mancar gens d'humor ni ganes és a la gent que està interessada en muntar una radio a la Vila. La cosa, de moment, encara està per concretar i per veure si tira envant.

*Parlant de radios i emissores, les interferències que, de forma esporàdica, es deixen sentir a l'emissora de la policia municipal són d'allò més variat i curiós. No fa massa hi havia interferències amb emissores de Muro, i ara diven que són amb l'ajuntament de Porreres, i també -ho compten per cert- amb els taxis de Barcelona, més concretament amb els de la zona de la Rambla i la Vall d'Hebrón. D'això se'n diu una emissora potent. Ara només

queda saber si per Barcelona ens senten a nosaltres.

*Ara una altra d'activitats culturals: a l'obertura de l'exposició d'obres d'art d'autor margalidans que ha organitzat l'Obra Cultural a l'Escola Vella només hi va haver un visitant. I per si això fos poc, si aqueix visitant hi va anar, era perquè s'havia errat i se pensava que allà hi havia les classes de ball de bot. La cosa però, encara es pot arreglar. Com? Idò si la gent hi va. Els que hi estiguen interessats la podeu visitar tots els dies festius i divendres, dissabtes i diumenges d'aqueixes festes de les set a les nou. Hi esperam l'assistència dels lectors i també de tota la gurada de xafarders.

Res pus i ja li dam fi. A aqueixa Guarda de xafarders només li queda dessitjar a tots els margalidans i margalidanés unes bones festes, un Bon Nadal, un Bon Cap d'Any un bon 1995 i una felicitat i entretinguda precampanya electoral.

INMOBILIARIA J. FLUXA

REAL STATE AGENCY - MAKLER - AGENCE IMMOBILIERE

PLANTA BAJA - SON BAULÓ: 3 habitaciones, baño, cocina, salón comedor, terraza cubierta, jardín, piscina comunitaria, lavandería. **8.500.000,-**

PISO - CAN PICAFORT (Cerca Gigante) 4 habitaciones dobles, 2 baños completos, cocina amueblada, salón comedor, terraza cubierta, 2 lavanderías, recibidor, garage 2 coches, puertas lacadas, totalmente amueblado **13.500.000,-**

GARAGE 2 COCHES - CORTIJO ALTO: **1.100.000,-**

PISO - SON SERRA DE MARINA: 3 habitaciones, baño y aseo, cocina, salón comedor, terraza, garage (a 20 metros del mar) **10.000.000,-**

CHALET - ZONA RTE. ARCO IRIS: 3 habitaciones, baño, cocina, salón comedor con chimenea, terrazas, jardín, piscina, lavandería, garage 2 coches, en 2.000 metros de terreno, dispone de teléfono y luz. **14.000.000,-**

LOCAL-NAVE - CAN PICAFORT: Para almacén o cochería en solar de 240 metros; 200 construidos con una altura de 5 metros y en primer piso 200 metros construidos (posible ubicación de 2 pisos) **16.000.000,-**

**PARA VARIAS DEMANDAS
NECESITAMOS:**

**PISOS - APARTAMENTOS - CHALETS
PLANTAS BAJAS - FINCAS RUSTICAS.**

**OFICINAS EN VIAJES ACROMAR:
PASEO COLÓN, 112 - B**

**TELS. 85 00 26 - 85 00 65 - Fax. 85 10 69
07458 - CAN PICAFORT (Mallorca)**

Temps d'Església

La hitòria es repeteix

L'any 1731, diuen les cròniques que, a la nostra Vila, el Regidor Major, Cristòfol Morei de Castellet, manifesta en una sessió de l'ajuntament, essent el Batle l'Honor Andreu Alòs:

"Fent present la notòria necessitat que se troba la nostra parroquial església de nostra susdita vila d'acomodar moltes coses de ella con son fer tornar a fabricar la raconada de la muralla del fossar, repassar la teulada de la terrada..., compondre l'orgue i ses manxes..., fer adobar les campanes, car de les tres del campanar sols toca una..., fer tancar de paret el fossar... puix juments van a pasturar en ells i los tocinos (porcs) desenterren els ossos... compondre del tot el rellotge... i finalment repar moltes altres coses que van deteriorant-se i mantenir lo que és precís en dita església... a la qual deurien contribuir tots els qui tenen béns dins el terme de la nostra vila, tant eclesiàstics, francs, ciutadans i demés i de esta manera se tindrà per subvenir a tot lo sobredit de dita nostra església i pagar tot lo demés que per dita església deu pagar nostra susdita vila".

Doscents-seixanta-tres anys després, el nostre temple i l'antic fossar -aleshores la raconada de la muralla ha estat degudament restaurada per l'ajuntament- es troba tal volta pitjor per causa de clivells i humitats, tant és així que el Consistori, unanimitat, ha assumit dita realitat constatada per tothom, i ha manifestat el desig d'aportar la seva ajuda.

En el segle passat, l'Arxiduc Lluís Salvador en la seva obra "Die Balearen", destaca les abundoses expressions d'art popular existents a la nostra Vila, en els nostres dies, desgraciadament, en resten poques: l'església, els molins, la rectoria, alguns arcs de mig

punt, l'escola vella i poques coses més. Significatives mostres que els nostres avantpassats edificaren i a nosaltres pertany el conservar-ho.

Amb la col·laboració de molta gent, en la dècada precedent s'ha restaurat el sòtil de la sacristia i s'hi ha instal·lat el museu parroquial, el campanar, s'ha fet el canvi de teulada de la

rectoria i altres millores, i per part de l'ajuntament, amb els seus obrers, una part del mur del fossar antic. Dites millores, a més de la satisfacció, ens han d'encoratjar pensant que tot és possible quan un poble es dona la mà i mira cap a un mateix horitzó.

La tasca immediata que s'haurà d'emprendre és la restauració del temple parroquial, així ho indicà, després d'una visita d'estudi, l'arquitecte diocesà, D. Sebastià Gamundí, acompanyat del Vicari Episcopal i d'un grup de vilers. La dita obra és prou difícil d'emprendre per causa del seu cost, malgrat això, amb l'ajut de les institucions Autònòmiques, del nostre Ajuntament i de tots els margalidans que vulguin ajudar; és necessari realitzar-les, per tal d'evitar el progressiu esfondrament.

Mateu Amorós, Pvre.

"No sabem que fou el que Maria vegé, el que va comprendre o allò que experimentà. L'únic que sabem és que acceptà plenament la missió que li era confiada i començà a viure-la amb la mateixa senzillesa amb que havia estat vivint la seva senzilla vida."

L'Aventura de Maria

Quan Maria es dirigeix al temple, just just sabia de quina manera s'anirien configurant les seves vides. Guardava en el seu cor tot el que havia anat passant des d'aquell primer anunci que encara la desbordava i anava posant en mans de Déu allò que primer Ell els havia donat.

És una parella senzilla que compleix la llei del Senyor i en la qual ningú no hi repara, però hi ha un home que fa molt de temps que espera. Té el cor anhelant i la mirada clara, confia en una alliberació que ha de venir i és atret per un imant cap a la cara del nin: tot el projecte de Déu se li desvetlla de cop, la transparència d'una història travessada per la seva compassió i la pau del qui sap que ens espera, en el seu Nom, un futur ditxós... I en meitat del cant i de l'agraïment, li neix un anunci de passió per a Maria: ella tindrà part amb el Fill, i com ell, la seva vida es veurà trencada i traapassada per l'amor.

Assustada, Maria l'acull dintre seu, sense comprendre del tot, confusa com aquella primera vegada, però obrint-se i acceptant aquest pla més gran que la sobrepassa.

Un cop a Nazaret, passaria molts capvespres recordant el dia de la seva purificació, mirava el seu fill, tan fràgil, tan petit i es submergia en un misteri de dolor que no entenia però que sabia positiu, perquè venia d'una paraula major. Era aquell el temps en que Jesús aprenia davant la seva presència a nombrar-la i, dia rera dia, silenciosament, el regne, el cor del Pare creixien sense mesura en el seu interior.

Que Déu nascut infant, envaïxi els nostres cors d'amor i de veritat viscuda i transmesa als altres.

Bones Festes i Profitós Any Nou!

La Parròquia

Moviment Parroquial

•Baptismes:

Novembre, 20.-

Maria Antònia Cifre i Mascaró.
Rafel Rosselló i Tauler.

Desembre, 4.-

Joan Miquel Morey i Femenia.

•Noces:

Novembre, 4.-

Joan Pons i Perelló amb
Maria Antònia Grimalt i Ferragut.

Novembre, 12.-

Bartomeu Pons i Alemany amb
Maria Adela Matas Durendez.

Novembre, 19.-

Antoni Femenias i Tauler amb
Maria Bassa i Alomar.

Joan Mateu Da Silva amb
Catalina Estelrich i Riera.

Novembre, 26.-

Bartomeu Amer i Dalmau amb
Antònia Femenias i Moncadas.

Desembre, 3.-

Joan Nadal i Riutort amb
Margalida Ferragut i Cladera.

Gabriel Francesc Coli i Llabrés
amb Irene Munar i Oliver.

Pau Cerdà i Tuffers amb
Bel Riutort i Tous.

•Defuncions:

Octubre, 24.-

Bàrbara Tauler i Estelrich (Racó),
74 anys.

Octubre, 29.-

Joan Garau i Garau (Boter),
75 anys.

Novembre, 21.-

Antoni Llull i March (Ferragut),
74 anys.

Novembre, 23.-

Bàrbara Garau i Tauler (Teulera),
94 anys.

Desembre, 22.-

Regina Cladera i Estelrich
(Requina), 88 anys.

motor la vila, s.l.

SERVICIO OFICIAL

Miguel Ordinas, s/n. - Tel. 52 39 04 - 07450 SANTA MARGALIDA

Molts d'Anys!

Carpintería Mecánica

ESTELRICH & ESTELRICH

Miguel Ordinas, s/n. - Tel. 52 35 25 - Sta. Margalida

CONGELADOS RAMIS

PESCADOS Y MARISCOS

C/. Miguel Ordinas, s/n.

Tel. 52 38 32

07450, Sta. Margalida

GRANJA - BAR CALAFAT

Tapes Variades

Vos desitjam Bones Festes

Plaça de La Vila - Sta. Margalida

*Puertas, persianas, vidrieras y falsos techos en **madera** y **PVC**

*Pasamanos, muebles a medida y carpintería en general.

*Muebles de cocina, baño, hogar y complementos decoración.

*Proyectos interiorismo

Carpintería Mecánica

C/. Miguel Ordinas, 25

Exposición y venta Muebles

Miguel Ordinas, 31 - 33

Tel./Fax 52 31 45

07450 SANTA MARGALIDA

Central Hispano

EL BANCO DE CADA UNO

ES POUÀS, 5 - TELS. 52 30 23/24
SANTA MARGALIDA

CARPINTERIA

HNOS. FERRER, C.B.

Escola, 8

Tel. 52 31 52

07450 - Sta. Margalida

BAR CA'S SIGALÓ

C. M. Ordinas, 4 - Tel. 52 34 33 - Sta. Margalida

Dra. Magdalena Bennasar Mojer
TOCOLOGIA - GINECOLOGIA

CLINICA PLANAS, S.A.

C/. Menorca, 3

Tels. 73 03 45/46 - 73 88 43/44

07011 PALMA DE MALLORCA

C/. Fadrius, 28 - 1.º

Tel. 86 20 92

07420 SA POBLA

Acte d'entrega del I Premi Joan Mascaró i Fornés

El centenar llarg de persones que assistiren al sopar de lliurament del premi "Joan Mascaró i Fornés" al conjunt de ball de bot "Aires Vileros", són el més clar exponent de l'èxit d'una vetllada que va resultar de veres entranyable i la força que ens empeny a continuar en la tasca que l'Obra Cultural Balear a Santa Margalida s'ha proposat portar endavant amb l'ajuda de tots: revifar i donar un impuls a la nostra llengua, a la nostra cultura i a la nostra identitat.

Després del sopar i de l'entrega del premi, els components d'"Aires Vileros" ens deleitaren amb la seva actuació, d'entre la que el cant de "La Balanguera" va esser particularment emotiu.

Guillem Crespí, Rafel Bordoy i Antoni Mir president de l'OCB ens dirigiren la paraula i creiem que és interessant reproduir aquí els seus parlaments, sobretot el d'Antoni Mir que va esser una mica el compendi que aglutinava les idees exposades.

Parlament de Guillem Crespí:

"Com a Secretari de la Delegació de Santa Margalida de l'Obra Cultural Balear, he de dir que estic molt content de la benvinguda que heu donat, amb la vostra assistència, al primer premi "Joan Mascaró i Fornés".

Aquest és un acte que ha de servir per donar a conèixer la labor que diferents asso-

ciacions o persones fan a favor de la nostra cultura, folklore, llengua, etc.

Hem vist com els objectius que ens proposarem quan començarem la nostra tasca, es compleixen. Més d'una vint-i-cinquena d'actes ens avalen, surt a devers una mitjana d'un acte cada mes, entre conferències, projeccions, excursions, etc. i aquesta és la tasca que volem seguir fent

Els objectius de donar a conèixer, de fer més familiars i importants les nostres arrels, són primordials, per tant, aquesta distinció al grup "Aires Vileros" que, des de l'anonimat, fan possible una escola de ball de bot i amb la seva presència arreu de tots els indrets on actuen, donen a conèixer el nom de Santa Margalida.

Santa Margalida ha de significar molt per a tots nosaltres, ha de ser un nom que ens ha d'acompanyar, per tot arreu, com a símbol d'identitat clara i concisa.

He de contar el fet que passà l'altre dia, quan vengueren uns xilens a l'Ajuntament, amb la intenció de conèixer detalls de la seva procedència. Són descendents d'una família vilera que emigrà a Xile a principis de segle, però que no oblidaren mai que el seu poble era Santa Margalida. Així és que, una vegada s'ajuntaren els quatre germans i un d'ells vingué amb uns objectius concrets: veure la família, emportar-se taronges i metles, i

uns quants sacs de terra del seu poble. I quina era la finalitat? Doncs amb la finalitat de que així, quan morissin, la primera terra que els havia de tapar havia de ser terra de Santa Margalida. Pensau que això fa bategar el cor, perquè vivint a l'altre cap del món, enyoraven la seva terra i el seu poble, fins i tot després de la mort.

Aquest ha de ser un exemple a seguir, i ens ha d'ensenyar que el nostre poble és una cosa important i irrenunciable.

Un altre exponent de la cultura i estima a Santa Margalida va esser Joan Mascaró, que sempre es destacava en alabar la nostra llengua catalana, la nostra cultura autòctona davant la forastera, l'estima per la terra i l'amor a la persona humana. I d'això en tenim un bon exemple a l'epistolari recollit pel margalidà, Joan Francesc March."

Parlament de Rafel Bordoy:

"Perquè la idea d'aquest premi? perquè pensam que l'Obra Cultural Balear que vol esser capdavantera de la conservació dels nostres costums i de la nostra identitat com a poble, venia obligada a destacar, en certa manera, a la gent o als col·lectius que d'una manera o d'altra contribueixen a fer qualque cosa en

aquest sentit dins la nostra Vila.

Perquè el nom de Joan Mascaró i Fornés? Perquè va esser una persona que, malgrat l'allunyament físic de la Vila, per causa de les seves obligacions i de la seva feina, va donar proves d'estimar la seva terra i el seu poble i va tenir present Santa Margalida fins el punt que va voler que la vila que el va veure néixer fos la que també guardàs les seves despulles. I perquè una personalitat com la de Mascaró no pot roman-dre oblidada, i pensam que així, donant el seu nom al premi, contribuïm a perpetuar la seva memòria.

Perquè el premi és un siurell de bronze? Perquè entre els trofeus que hem pogut trobar el siurell representava allò que ens va semblar més nostre, el siurell humil, protagonista de les fires i de les festes dels pobles que algunes vegades va alegrar moments de la nostra infantesa. Quan Santa Margalida tenguí, i és una idea que brind a qui ho pugui fer, un trofeu que representi el poble - hi va haver uns intents amb unes gerretes de bronze - llavors serà

l'hora de canviar el nostre trofeu.

Perquè el donam a "Aires Vileros"? Perquè pensam que una gent que fa més de deu anys que fa feina per conservar els nostres balls i el nostre folklore, feina mai no pagada, i que nins i joves han après aquests balls i han portat el nom de Santa Margalida pels indrets de Mallorca i fora Mallorca, bé es mereixia que el distingís amb el primer dels nostres premis, que esperam tinguin continuïtat i que els altres que puguin merèixer el premi no serà amb uns mèrits majors que els de la gent d'"Aires Vileros".

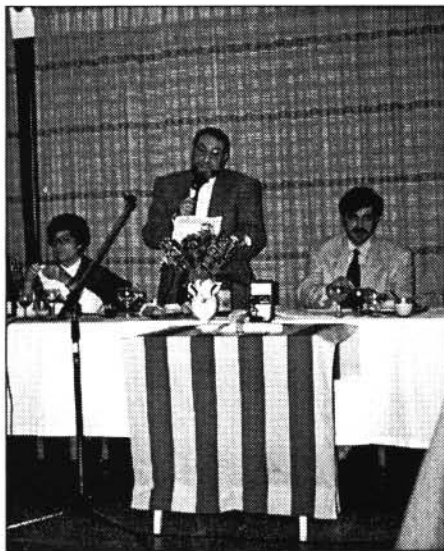
Parlament d'Antoni Mir:

Senyor Batle, senyors regidors, senyor president de l'OCB a Santa Margalida, senyores i senyors, bon vespre.

He de donar les gràcies, en primer lloc, per haver-me convidat a assistir a aquest acte en representació de l'Obra Cultural Balear. En poc temps, al llarg del darrer any, he tengut l'oportunitat de ser present en diversos actes a la Vila i, a més d'haver rebut sempre una atenció personal que agraesc de tot cor, me n'he tornat cada vegada amb la satisfacció de veure que, en temes de cultura, aquest poble anava a més. L'acte d'avui, i ho dic amb satisfacció, confirma amb escreix les meves impressions: que així sigui, i per molts d'anys!

He de felicitar les persones que, a la Vila, han tengut la idea d'instaurar un premi de reconeixement cívic: les societats demostren la seva maduresa i la seva fortalesa quan són capaces de reconèixer-se en

allò que han fet els seus millors homes i dones, com de reconèixer-los el mèrit d'allò que han fet els altres -no el que hem fet nosaltres, sinó els altres. Aquesta capacitat de reconèixer amb generositat després aquelles persones i col·lectius que millor treballen per al país, les que mantenen viva la cultura popular, les que difonen la llengua i preserven la identitat d'un poble, demostra l'altura moral d'una societat. El premi

que avui celebra la seva primera edició demostra maduresa i fortalesa: la meva enhorabona, idò per la iniciativa.

Una doble enhorabona: pel premi i pel nom del premi.

L'enhorabona ha de ser doble, perquè no només s'ha encertat amb la instauració del premi, sinó que difícilment es podia trobar millor nom per encapçalar-lo: Joan Mascaró i Fornés. La Vila pot presumir, i amb raó, de tenir un Fill Il·lustre que, com a científic, forma ja part de la cultura universal. Que la serena intel·ligència d'aquest home enamorat de totes les cultures i llengües de la Terra, sempre plurals i diverses, ens sigui una guia

de seny i d'esperança, de confiança en el fet que, en un món que visqui en llibertat, només el respecte, el coneixement i l'estimació cap a les altres llengües i cultures, i de totes les altres cap a la nostra pròpia, serà garantia i fruit al mateix temps de la solidaritat i de la pau. El premi, com deia, no podia trobar millor senyera.

La tercera enhorabona: als qui reben el Premi i mantenen viva la cultura popular.

Finalment, vull donar l'enhonabona als "Aires Vileros", als qui han estat mereixedors d'aquest primer reconeixement, un col·lectiu que ha contribuït a mantenir creativament viva la cultura popular de ca nostra. Per si de cas a qualcú li passa pel cap que mantenir les tradicions i allò que és més

nostre està renyit amb la modernitat i el progrés, que pensi en els japonesos. aquesta gent que sovint ens visita i que trobes per tot, de Can Picafort a la Torre Eiffel de París passant per la Sagrada Família de Barcelona, és un poble que està al capdavant de la innovació tecnològica i de l'economia mundial, però alhora és un poble que conserva amb orgull i molta cura les seves tradicions mil·lenàries. Saben que la identitat i la cultura són la base del progrés i del futur d'un poble. Els premiats, per tant, honoren aquest acte per la tasca que han fet durant més de deu anys a Santa Margalida, en bé de tot Mallorca.

Construir un país, a Mallorca, a finals del S. XX.

Volia afegir unes breus paraules. M'hauran sentit dir que cal, a Mallorca, construir un país. A tombant del segle XX i albirant ja els primers raigs del sol del segle XXI, un corrent històric recorre el món i és favorable a l'autogovern dels pobles: no en podem quedar defora. I aquí, a ca nostra, ens hem de demanar si Mallorca ho és, un poble, si ho és, un país, i -més important encara- si volem ser-ho. Si deim que no, no em parlem pus. Però si deim que sí, si creiem que sí que ho és, aleshores tenim els mateixos drets que qualsevol altre. Els drets dels pobles són com els drets de les persones; els drets humans no depenen de si una persona és més gran o més petita, més maca o més lletja, més grassa o més prima. Cada persona, pel fet de ser-ho, té uns drets inherents i irrenunciables. I amb els pobles passa la mateixa cosa. Els drets d'un poble no depenen de si és més gran o més petit, de si és més maco o més lletg. Cada poble, pel fet de ser-ho, té uns drets inherents i irrenunciables. I el nostre petit país, que és Mallorca, té els mateixos drets que pugui tenir el poble més gran del món.

Un altre tema és l'exercici d'aquests drets. De si hem agafat el tren de la història o si deixam, encara, que les grans desicions que ens afecten es prenguin sense tenir-nos en compte, tant a Madrid com a Brussel·les. D'això també caldria parlar-ne amb deteniment qualche dia. Caldria que tots hi reflexionàssim, perquè cada un de nosaltres té una part de responsabili-

tat amb la llengua, amb la identitat i amb la consolidació del nostre país.

Un país també es fa amb símbols d'identitat.

Un país es fa amb institucions pròpies i ben governades, amb competències i finançament adequats, amb la consciència cívica dels ciutadans, amb l'acord de les forces polítiques entorn als temes claus que el país necessita... i també amb símbols que ens fan sentir a tots com a part d'una comunitat. Bé ho sabeu a Santa Margalida, amb les festes populars, com us fan sentir margalidans, com la festa de la Beata us fa sentir a cadescú com a part del poble. La cultura viva, la participació popular en les festes, els símbols, tot ajuda a fer poble i a fer país. M'han dit que avui cantareu La Balanguera. Aquesta

cançó va esser escrita per Joan Alcover, un dels capparets de la Renaixença mallorquina, en homenatge a l'altre gran cappare, Costa i Llobera. La Balanguera diu, en essència, dues coses: que els pobles perviuen més enllà de la breu vida dels individus, i que -com esmenta Joan Mascaró Fornés a les "Cartes d'un mestre a un amic"- "sap que la soca més s'enfila com més endins pot arrelar". Nosaltres hem rebut la llengua de generacions i generacions de mallorquins, i l'hem passada als fills i, esperem-ho, aquests als néts... Les persones passen, però els pobles, en allò que tenen d'identitat pròpia, es mantenen. Un poble amb identitat i consciència de país es pot fer molt més amunt que un poble despersonalitzat i sense empena. Aquest

és el missatge de La Balanguera. Durant gairebé cent anys, sense que ningú ho planificàs ni decidís, l'han cantada corals i agrupacions, orquestres i bandes municipals, s'ha sentit en actes civils i en actes religiosos, a la festa de l'Estendard i a festes culturals. L'ha cantada tot-hom i s'ha sentit per tot. La Balanguera que ja és l'himne de milers de mallorquins que la interpreten com a tal himne, hauria d'esser l'himne oficial de la nostra terra.

I parlant de Costa i Llobera, ve al cas que recordem que l'escriptor pollencí va resumir tot el seu sentiment de país de la Renaixença mallorquina en tres paraules: SIAU QUI SOU.

Aquest és també el nom d'un poema de Guillem d'Efak. Vet aquí un fragment significatiu i

adequat per avui vespre:

"En la nostra llengua, un dia

dictàvem la nostra llei

i la nostra llengua sempre

dictava la seva llei.

El vell regne de Mallorca

mai no ens el faran bocins,

per això la Història crida:

Siau qui sou, mallorquins!"

Muebles Payeras

**Su establecimiento "expert" en Santa Margalida
Todo un experto en muebles y electrodomésticos**

**MUEBLES TODOS LOS ESTILOS
MUEBLES A MEDIDA
MUEBLES COCINA
CORTINAJES - TAPICERIA
ALFOMBRAS - LAMPARAS**

Plaça de la Vila, 15
Teléfono 52 30 79 - Fax. 52 30 34
SANTA MARGALIDA (Mallorca)

Via Suiza, 60 (Frente Gasolinera)
Teléfono 85 10 97
CA'N PICAFORT (Mallorca)

BIBLIOTEQUES DE MALLORCA CENTRE COORDINADOR

Biblioteca Municipal **"Joan Mascaró i Fornés"** **Algunes de les novetats** **rebudes recentment:**

- Cortázar, Julio: "El perseguidor".-
Alianza Cien, 1993.
- Olmo, Almudena del: "La estación total de Juan Ramón Jiménez"
Universitat de les Illes Balears, 1993.
- Ferrando Antoni/Nicolás Miguel: "Panorama d'història de la llengua".-
Tandem Edicions, 1993.
- Goytisolo, Juan: "Las virtudes del pájaro solitario".-
Santillana, SA, 1994.
- Pont Ballester, Guillem: "Sant Llorenç ahir II" Flord de Card, 1993.
- García Marquez, Gabriel: "El Coronel no tiene quien le escriba".-
Alianza Cien.
- Cabrera Innfante, Guillermo: "Así en la paz como en la guerra".-
Santillana SA, 1994.
- Morey, Pere: "Allò que conta el vent del desert".-
La Galera, 1994.
- Lancel, Serge: "Cartago".-
Grijalbo Comercial SA, 1994.
- Riera Montserrat, Francesc: "Xuetes i anti-xuetes, quatre històries desedificants".-
El Tall, 1993.
- Pales Castro, Marisal (edició): "Diccionario de mujeres célebres"
Espasa-Calpe, 1994.
- Disney, Walt: "La Ventafocs".-
Cadi, SL. 1994
- Disney, Walt: "El llibre de la selva".-
Cadi, SL. 1994.
- O'Callaghan i Duch, Elena: "...i un bè negre amb potes rosses".-
L'Arca de Junior, 1994.
- Carde Stott: "El cel de nit".-
Cruïlla, 1994.
- Fullana-Puigserver, Pere: "El moviment catòlic a Mallorca 1875-1912"
Abadia de Montserrat, 1991.
- Neruda, Pablo: "Veinte poemas de amor y una canción desesperada".-
Alianza Cien.
- Wilde, Oscar: "El fantasma de Canterville".-
Alianza Cien, 1993.
- Cervantes Saavedra, Miguel de: "Novela de Rinconete y Cortadillo".-
Alianza Cien, 1994.
- Baroja, Pío: "La dama de Urtubi".-
Alianza Cien. 1994.
- Martín, Andreu: "Per l'amor de Déu".-
Edicions de la Magrana, 1994.
- Martín Gaite, Carmen: "Cuentos completos y un monólogo".-
Anagrama, 1994.

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

Obra Cultural Balear

Sta. Margalida fou el punt d'encontre

El disabte dia 3 de desembre ens varem reunir a Santa Margalida un grapat de delegacions de l'Obra Cultural Balear, concretament les de Ciutat, Valldemossa, Inca, Alaró, Sant Joan, Marratxí, Lluçmajor i Santa Margalida; ens trobarem a la Vila per tal de passar una diada plegats, tenir un coneixement més cabal de les activitats i de la forma d'actuar de cada delegació, i mirar d'arribar a conclusions en quant a la manera en que hem de desenvolupar la nostra tasca de dinamització de la cultura nostra-

da i de la defensa dels trets que ens caracteritzen com a poble.

La jornada va començar amb un berenar que ens va oferir l'Ajuntament i a continuació es va girar una visita al nostre poble, sota el guiatge expert d'Antoni Mas, es va donar a conèixer als visitants, sobre el terreny, una petita part de la nostra història. Visitarem La casa de la Vila, l'església parroquial i el museu de la parròquia, després a la Casa de Cultura una reunió de feina en la que les delegacions exposaren els seus punts de vista, i

el president Antoni Mir va traçar les línies d'actuació de l'Obra Cultural Balear de cara al futur immediat.

Un dinar on no hi va manca el bon humor, va tancar aquesta jornada que podem qualificar de molt positiva i profitosa, sobretot des del punt de vista de

la nostra delegació, novella i animosa, però amb moltes coses que aprendre per tal de millorar-nos un poc cada dia i oferir el nostre poble unes opcions culturals de les quals la Vila se'n troba necessitada.

FERRETERIA & DROGUERIA

PLAÇA S'ABEURADOR, 10
TEL - FAX 52 34 75
SANTA MARGALIDA

ISABEL GARAU, 27-B
TEL. 85 05 24
C'AN PICAFORT

**AUNTAMENT DE
SANTA
MARGALIDA**

TELÈFONS D' INTERES

AJUNTAMENT DE SANTA MARGALIDA	52-30-30 // 52-30-50 // 52-31-08
FAX AJUNTAMENT STA. MARGALIDA	52-37-77
FAX CA'N PICAFORT	85-18-36
CENTRE AMBULATORI S. MARGALIDA	52-39-42
C. PICAFORT	85-10-75
AMBULÀNCIA.....	52-30-30 52-30-50
JUTJAT.....	52-38-95
BIBLIOTECA SANTA MARGALIDA.....	52-38-95
POLICIA LOCAL SANTA MARGALIDA	52-30-30
C. PICAFORT	85-03-10
CASA DE CULTURA.....	52-38-95
LLAR DELS PADRINS.....	52-39-42
GUARDIA CIVIL STA. MARGALIDA....	52-30-22
CA'N PICAFORT	85-04-18
FARMACIA MARIA R. PUJADAS.....	52-34-89
SEBASTIÀ BUADES	85-09-86
MAGDALENA JUAN	85-04-00
PARRÒQUIA SANTA MARGALIDA.....	52-31-19
CA'N PICAFORT	85-01-15
COL.LEGI ELEONOR BOSCH.....	52-34-31
GRADUADA	52-32-94
VORA MAR	85-08-06
CORREUS SANTA MARGALIDA.....	52-32-17
CA'N PICAFORT	85-11-36
"LIMPIEZAS URBANAS DE MALLORCA"	52-30-07
MONGES AGUSTINES S. MARGALIDA	52-31-15
MONGES AGUSTINES C. PICAFORT	85-03-45
FUNERÀRIA.....	52-32-81
GESA AVERIES (Sector Inca).....	88-00-77

**HERRERIA Y CARPINTERIA DE ALUMINIO
CALAFAT-TAULER, S.C.**

Ctra. Ca'n Picafort, S/N. - Tel. 52 36 57 - 07450 SANTA MARGALIDA

ELECTRÓNICA CID

Venta de T. V. Color y Electrodomésticos en General

Primeras marcas

Servicio Técnico Rápido

C/. Alba, nº 1 - CAN PICAFORT
Tel. 85 06 14

C/. Jovades, nº 33 - STA MARGALIDA
Tel. 52 32 10

Esport Margalida

El Club d'Escacs "Santa Margalida" a la Divisió d'Honor

Finalitzada la XXXVIII edició del Campionat d'Espanya d'Escacs per equips amb un gran nivell esportiu, ha esdevingut a la vegada un gran èxit a nivell de les Balears i, sobretot pel club margalidà que va assolir una magnífica classificació i va merèixer la categoria de la Divisió d'Honor.

Aquesta edició es va jugar a Menorca, a l'Hotel Cala Galdana sota el patrocini de Joan Casals, gran impulsor de l'esport-ciència, i a la mateixa hi participaren els 17 campions

autònoms i el campió de Ceuta-Melilla. L'Equip de Santa Margalida hi participava per la seva condició de campió de les Balears i els seus jugadors foren: M. Suba, A. Gamundí, T. Serra, J.R. Galiana, J. Gayà, A. Martínez, J. Fiol i J. Monjo i l'absència de P. Mascaró.

A la classificació dels millors a nivell individual cal destacar que el jugador de l'equip de Santa Margalida, A. Gamundí, es va classificar en segon lloc.

Pel que es refereix a les

Baleras va significar un èxit notable, amb la millor classificació de la seva història, havent quedat entre els deu millors equips, precisament aquests equips són els que s'han classificat per a la Divisió d'Honor de l'escacs espanyol.

Joan Monjo, es mostrava molt satisfet, amb motiu, tant per l'èxit de les Balears, com, evidentment, pel que significa pel club margalidà i el poble de Santa Margalida.

Redacció

El futbol de la nostàlgia

A la Vila, amb la desaparició de l'equip representatiu, ens hem quedat sense futbol de categoria regional, en bona hora sembla que el futbol base no està perdut del tot, gràcies als esforços d'un grup de pares i de qualcú més que li agrada el futbol. Però

avui del que volia deixar constància és d'aquest grup de margalidans, alguns d'ells jugadors en èpoques passades del primer equip de Santa Margalida, que no es resignen a passar sense allò que els agrada i, amb més o manco fortuna, segueixen jugant, a futbol-7 en la categoria de Veterans. Els resultats no tenen massa importància, l'esperit, les ganes i el sacrifici que l'activitat reporta si que en tenen i molta. Enhorabona idò i endavant.

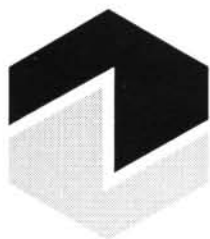
CONCESIONARI OFICIAL

AUTOS MOREY ROSSELLO

C/. Industria, 1 - Tel. 52 36 70 - SANTA MARGALIDA

**VENIU A CONEIXER
LES NOSTRES OFERTES
PER AL 95**

Bones Festes!

LIMPIEZAS URBANAS
DE MALLORCA, S.A.

C/. Juan Monjo March, 42
Tels. 52 30 07 - 52 35 92

SANTA MARGALIDA

**Al seu servici amb totes les
nostres energies**

